

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

Sněmovní tisk č. 71

Pozměňovací návrh

k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů

Předkladatel: xxxxxxxxxxxxxx

Poslanecký pozměňovací návrh k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů

„1. V článku I. se za novelizační bod 4 vkládá nový novelizační bod, který zní:

„5. V § 38 odstavec 7 zní:

„(7) Způsob určení odměny, některých hotových výdajů insolvenčního správce a způsob jejich úhrady státem stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je však způsobem řešení dlužníkovra úpadku oddlužení, činí odměna insolvenčního správce,

- a) při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty nejméně 45 000 Kč,
- b) při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, při kterém nedochází ke zpeněžení majetku, 850 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů 1 275 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře,
- c) při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, při kterém dochází ke zpeněžení majetku, částku 850 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů částku 1 275 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře a částku určenou podle prováděcího právního předpisu z výtěžku zpeněžení majetku,
- d) insolvenčnímu správci náleží v souvislosti s výkonem jeho činnosti při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů 450 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře.“

V návaznosti na to se následující novelizační body vládního návrhu zákona přečíslovávají.

Odůvodnění:

Oddlužení je řešení pro dlužníky, kteří se dostali do bezvýchodné situace z omluvitelných důvodů. Je pro ty, kdo nejsou schopni splatit své dluhy, ani kdyby je spláceli celý život. Je to nástroj na řešení sociálního problému. Pomáhá navrátit z šedé ekonomiky zpět do normálního života ty, kdo si zasluhují druhou šanci. Nejde o řešení pro každého. Nemůže se týkat lidí, kteří vedou rozmařilý život a nezodpovědně si berou půjčky na dovolené a vánoční dárky. Pokud by to tak bylo, působilo by to vážné ekonomické potíže a narušovalo by to legitimní očekávání věřitelů. Veřejnost by to právem vnímala jako křivdu a něco, co nedává smysl. Oddlužení si zaslouží lidé, kteří utrpí úraz, byli dlouho nemocní, zemřel jim manžel či partner, dolehla na ně finanční krize v podobě ztráty zaměstnání nebo se stali obětí predátorských věřitelských taktik. Je velmi důležité zavést fungující procesy, které reálně rozliší zmíněné dva typy dlužníků a dokáží kontrolovat poctivý přístup lidí k oddlužení. Když se to nepodaří a oddlužením projde každý, kdo o to požádá, hrozí kolaps systému a vážné potíže finančních institucí.

Oddlužení má uspořádat vztahy mezi dlužníkem a jeho věřiteli. Ti jsou účastníky insolvenčního řízení, v němž se řeší dluhový problém. Tento problém řeší předepsaným způsobem subjekty insolvenčního

řízení. Zákon mezi ně řadí soudy, státní zastupitelství a insolvenční správce. Subjekty řízení nejsou ti, kterých se problém přímo týká a kteří mohli ovlivnit jeho vznik a rozsah. Jsou to profesionálové, kteří zabezpečují fungování procesů oddlužení podle pravidel, které nastaví stát. Jejich postavení nelze směřovat s postavením účastníků oddlužení. Pokud stát nevytvoří odpovídající materiální podmínky pro výkon jejich úřední činnosti, procesy oddlužení nebudou fungovat.

Klíčové postavení při administraci procesů oddlužení mají insolvenční správci. Již předchozí novela insolvenčního zákona, účinná od 1. července 2017, na ně přenesla podstatnou část soudní agendy. Veškerá přezkumná jednání, která dříve prováděly soudy, dnes zabezpečují správci. Návrh počítá s podstatným zvýšením počtu případů a objemu nových agend insolvenčních správců. Přenáší na správce další činnosti, ze kterých lze zmínit alespoň:

- prohlídky míst, kde má dlužník majetek s vyhotovením související fotodokumentace
- informování věřitelů o tom, které nedoložené skutečnosti povedou k popření pohledávky
- odůvodňování nepopření pohledávky v seznamu přihlášených pohledávek
- zajišťování přítomnosti zaměstnanců insolvenčních správců na provozovně po dobu nepřítomnosti insolvenčního správce
- přísnější kontrolu účetnictví a daňové evidence, vedené částí dlužníků
- kontroly příjmů z podnikání, daňových přiznání a zaplacení veřejnoprávních závazků
- vyplácení částek výživného (až dosud probíhalo na základě soudního rozhodnutí)
- udělování souhlasů s právními úkony dlužníka (zahrnující potřebu jejich předchozího vyhodnocení)
- předkládání návrhů zpráv k odsouhlasení věřitelskému výboru
- upřednostnění osobního jednání s dlužníkem před telefonickou či písemnou komunikací
- sledování poměrů na místním trhu práce v okolí bydliště dlužníka a průběžné vyhodnocování toho, zda má dlužník možnost vyššího příjmu
- získávání informací o činnosti dlužníka při obstarávání zaměstnání
- určování, jaké části příjmů mají plátcí mzdy srážet z příjmů, je-li plátců více
- nová agenda, spojená s obligatorním prodejem majetku
- nová agenda nakládání s obydlím dlužníka podle jeho hodnoty
- nové povinnosti při vedení spisů a jejich zpřístupňování oprávněným osobám

Správci by se měli zabývat investigativními činnostmi, zjišťovat, zda si dlužníci hledají odpovídající práci a jaké jsou pracovní možnosti v jejich regionu. Měli by důsledně prověřovat, zda se dostali do situace, ve které se nacházejí, z rozmařilosti, nebo z omluvitelných důvodů. Měli by po celou dobu oněch tří, pěti nebo sedmi let dlužníky kontrolovat, zda někde neukrývají majetek, a zda vyvíjejí dostatečnou aktivitu pro to, aby spláceli dluhy svým věřitelům. Proces oddlužení neznamená jen možnost odpuštění části dluhů. Znamená, že dlužník musí pracovat podle svých možností, a musí vyvinout veškerou snahu, aby věřitelům splatil co nejvíce. Když to nebude nikdo reálně kontrolovat, bude se oddlužení zneužívat. Proto je důležité, aby měli insolvenční správci dostatek materiální, personální a finanční kapacity na to, aby nové případy zvládli a aby dokázali zavést a udržovat v chodu nové procesy prověřování dlužníků. Návrh s tím počítá. Neřeší však otázku financování.

Mají-li insolvenční správci zvládnout nové agendy, potřebují zaměstnance a odpovídající technické a materiální vybavení. Musejí za dlužníky jezdit a vznikají jim další náklady. Odměna za administraci oddlužení se nezvýšila od roku 2008. Za tu dobu rostla inflace, zvyšovala se cena práce a narůstal objem

agend, které insolvenční správci zabezpečují a s navrhovanou úpravou ještě podstatně vzroste. Z podnětu Insolvenční akademie proběhl rozsáhlý průzkum příjmů a výdajů spojených z činností insolvenčního správce. Znalecký ústav TPA Valuation & Advisory s.r.o. na základě toho zpracoval odborné stanovisko k tomu, zda existují ekonomicky opodstatněné důvody pro změnu výše odměny insolvenčních správců a zda současné nastavení jejich odměn umožňuje ekonomicky řádný výkon jejich činnosti a zabezpečení chodu všech agend v procesu oddlužení. Pozměňovací návrh vychází z tohoto závěru odborného stanoviska znaleckého ústavu:

„Od roku 2008, kdy nabyla účinnosti vyhláška č. 313/2007 Sb. o odměně insolvenčního správce, o náhradách jeho hotových výdajů, o odměně členů a náhradníků věřitelského výboru a o náhradách jejich nutných výdajů ze dne 22. listopadu 2007 ve znění pozdějších předpisů, do roku 2017 došlo k růstu cen o více než deset procent. V případě cen bydlení více jak o 20 % a v případě průměrné mzdy o více jak 30 %. Tento nárůst výrazně navýšil výdaje nutné pro výkon činnosti insolvenčního správce, kdy na druhé straně jejich odměna zůstala nezměněna. Na základě toho podle našeho názoru existují opodstatněné ekonomické důvody pro zvýšení odměny insolvenčních správců.“

S ohledem na inflaci se navrhuje zvýšit odměnu insolvenčního správce o něco více než 10 % se současným navýšením náhrady hotových výdajů na částku, odpovídající paušální úhradě hotových výdajů advokáta podle advokátního tarifu za jeden úkon právní služby (insolvenční správce v každém měsíci oddlužení učiní více takových úkonů). Insolvenční správci financují sami výkon své činnosti. Z pohledu stability systému oddlužení je důležité upravit jejich odměny a náhrady na úrovni zákona, stejně jako je tomu v případě odměny za seps návrhů na povolení oddlužení.

PLATNÉ ZNĚNÍ PŘÍSLUŠNÝCH ČÁSTÍ INSOLVENČNÍHO ZÁKONA S NÁVRHEM VYZNAČENÝCH ZMĚN

§ 38

(1) Insolvenční správce má právo na odměnu a náhradu hotových výdajů. V případě konkursu se výše odměny určí z počtu přezkoumaných přihlášek pohledávek a z výtěžku zpeněžení určeného k rozdělení mezi věřitele. V případě oddlužení činí výše odměny z počtu přezkoumaných přihlášek pohledávek 25 % výše stanovené prováděcím právním předpisem pro odměnu z počtu přezkoumaných přihlášených pohledávek v konkursu. Je-li insolvenční správce plátcem daně z přidané hodnoty, náleží mu k odměně a k náhradě hotových výdajů částka odpovídající této dani, kterou je insolvenční správce povinen z odměny a z náhrady hotových výdajů odvést podle zvláštního právního předpisu¹⁰⁾.

(2) Odměna a náhrada hotových výdajů insolvenčního správce se uspokojují z majetkové podstaty, a pokud k tomu nestačí, ze zálohy na náklady insolvenčního řízení; není-li jejich uspokojení z těchto zdrojů možné, hradí je stát, nejvýše však 50 000 Kč na odměně insolvenčního správce a 50 000 Kč na náhradě hotových výdajů insolvenčního správce.

(3) Vyúčtování odměny a hotových výdajů provede insolvenční správce v konečné zprávě, a není-li jí, ve zprávě o své činnosti. Insolvenční soud může podle okolností případu po projednání s věřitelským výborem odměnu insolvenčního správce přiměřeně zvýšit nebo snížit. Důvodem ke snížení odměny je zejména skutečnost, že insolvenční správce porušil některou ze svých povinností nebo že nenavrhl provedení částečného rozvrhu, ačkoliv to stav zpeněžení majetkové podstaty umožňoval.

(4) Insolvenční soud může v průběhu insolvenčního řízení rozhodnout o vyplacení zálohy odměny a hotových výdajů insolvenčnímu správci, a to i opětovně.

(5) Insolvenční správce odvolaný z funkce nebo zproštěný funkce v průběhu insolvenčního řízení provede vyúčtování odměny a hotových výdajů ve zprávě o své činnosti; pro projednání této zprávy platí přiměřeně § 304. Umožňuje-li to stav insolvenčního řízení, rozhodne insolvenční soud o schválení této zprávy již v jeho průběhu; jde-li o hotové výdaje insolvenčního správce, náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty a vyúčtování vyplacených záloh, učiní tak bez zbytečného odkladu po projednání zprávy. Proti rozhodnutí o schválení takové zprávy mohou podat odvolání insolvenční správce, který zprávu podal, ustanovený insolvenční správce a věřitelé a dlužník, jejichž námitkám proti této zprávě nebylo vyhověno.

(6) Je-li způsobem řešení úpadku oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, insolvenční správce uloží z měsíčních splátek částku odpovídající jeho odměně a náhradě hotových výdajů za dobu 6 měsíců jako zálohu na úhradu své odměny a náhrady hotových výdajů na zvláštní účet u banky nebo spořitelního a úvěrního družstva zřízený za účelem ukládání těchto záloh.

(7) Způsob určení odměny, některých hotových výdajů insolvenčního správce a způsob jejich úhrady státem stanoví prováděcí právní předpis. Pokud je však způsobem řešení dlužníkového úpadku oddlužení, činí odměna insolvenčního správce,

a) při oddlužení zpeněžením majetkové podstaty nejméně 45 000 Kč,

b) při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, při kterém nedochází ke zpeněžení majetku, 850 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů 1 275 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře,

c) při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty, při kterém dochází ke zpeněžení majetku, částku 850 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů částku 1 275 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře a částku určenou podle prováděcího právního předpisu z výtěžku zpeněžení majetku,

d) insolvenčnímu správci náleží v souvislosti s výkonem jeho činnosti při oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč a v případě oddlužení povoleného na základě společného návrhu manželů 450 Kč za každý započatý kalendářní měsíc od rozhodnutí o povolení oddlužení do skončení plnění splátkového kalendáře.

~~(7) Způsob určení odměny, některých hotových výdajů insolvenčního správce a způsob jejich úhrady státem stanoví prováděcí právní předpis.~~